

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی‌های اقتصادی

تغییرات بهای تولیدکننده بخش صنعت و معدن در سال ۱۳۹۸

براساس داده‌های مرکز آمار ایران، در سال ۱۳۹۸، شاخص بهای تولیدکننده بخش صنعت ساخت بر مبنای سال پایه ۱۳۹۰، معادل ۵۴۲,۳ بوده که با رشد نسبتاً بالای ۴۲ درصدی نسبت به سال ۱۳۹۷ همراه بوده است. شاخص بهای تولیدکننده بخش معدن نیز در سال ۱۳۹۸، با ثبت رقم ۵۰۷,۶، افزایش بیش از ۴۵ درصدی را در این سال تجربه کرده است. در میان رشته فعالیت‌های بخش صنعت ساخت، رشد شاخص بهای تولیدکننده برای ۹ فعالیت کم‌تر و برای ۱۳ فعالیت، بیش‌تر از رشد شاخص کل صنعت ساخت در سال ۱۳۹۸ است.

تهیه‌شده توسط فروع گری میکاسر

اردیبهشت ۱۳۹۹

براساس داده‌های مرکز آمار ایران، در سال ۱۳۹۸، شاخص بهای تولیدکننده بخش صنعت ساخت بر مبنای سال پایه ۱۳۹۰، معادل ۵۴۲,۳ رقم خورده که با رشد نسبتاً بالای ۴۲ درصدی نسبت به سال ۱۳۹۷ همراه بوده که در مقایسه با رقم ۶۵ درصدی مشابه در سال ۱۳۹۷، در سطح پایین‌تری قرار داشته است (جدول ۱).

شاخص بهای تولیدکننده بخش معدن نیز در سال ۱۳۹۸، معادل ۵۰۷,۶ رقم خورده که افزایش بیش از ۴۵ درصدی را تجربه کرده است. تورم تولیدکننده بخش معدن نیز در سال ۱۳۹۸، کمتر از رقم مشابه آن در سال ۱۳۹۷ (۵۱ درصد) بوده است (جدول ۱).

جدول ۱- شاخص قیمت تولید کننده و تغییرات آن در بخش صنعت ساخت و معدن (۱۰۰=۱۳۹۰)

۱۳۹۸		۱۳۹۷		۱۳۹۶		۱۳۹۵		بخش
تغییرات (%)	شاخص	تغییرات (%)	شاخص	تغییرات (%)	شاخص	تغییرات (%)	شاخص	
۴۱,۸	۵۴۲,۳	۶۴,۶	۳۸۲,۴	۱۵,۵	۲۳۲,۴	۵,۳	۲۰۱,۲	صنعت ساخت
۴۵,۱	۵۰۷,۶	۵۰,۹	۳۴۹,۹	۱۷,۳	۲۳۲	-۴,۱	۱۹۷,۸	معدن

منبع داده‌ها: آمار مرکز ایران

در میان فعالیت‌های بخش صنعت ساخت، رشد شاخص بهای تولیدکننده برای ۹ فعالیت کمتر و برای ۱۳ فعالیت، بیش‌تر از رشد شاخص کل صنعت ساخت در سال ۱۳۹۸ (۴۱,۸٪) است.

«تولید ماشین‌آلات اداری و محاسباتی» بیشترین افزایش شاخص بهای تولیدکننده را تجربه کرده که معادل ۱۳۱ درصد است. رشد شاخص بهای تولیدکننده برای این فعالیت در سال ۱۳۹۷، ۳۸ درصد بوده است. شاخص بهای تولیدکننده دو فعالیت «انتشار و چاپ و تکثیر رسانه‌های ضبط شده» و «تولید وسایل نقلیه موتوری و تریلر و نیم تریلر» نیز به ترتیب افزایش ۹۴ درصد و ۷۶ درصد را در سال ۱۳۹۸ تجربه کرده‌اند (جدول ۲).

کمترین افزایش شاخص بهای تولیدکننده در سال ۱۳۹۸ نیز مربوط به فعالیت‌های «تولید محصولات از توتون و تنباکو سیگار»، «صنایع تولید زغال سنگ- پالایشگاه‌های نفت» و «تولید پوشاک عمل آوردن و رنگ کردن پوست خردار» و به ترتیب برابر ۲۸,۶ درصد، ۳۰,۷ درصد و ۳۱,۳ درصد بوده است (جدول ۲).

رشد شاخص بهای تولیدکننده می‌تواند به عنوان پیش‌رانی برای رشد شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در نظر گرفته شود و به عبارتی، افزایش (کاهش) شاخص قیمت تولیدکننده نشانه‌ای از افزایش (کاهش) تورم مصرف‌کننده در آینده خواهد بود. با توجه به شیوع ویروس کووید-۱۹ در ماه‌های پایانی سال ۱۳۹۸ و آثار آن بر فعالیت‌های صنعتی، پیش‌بینی روند آتی تغییرات شاخص بهای مصرف‌کننده بر اساس تغییرات شاخص بهای تولیدکننده، با پیچیدگی‌هایی همراه است. شایان ذکر

معاونت بررسی های اقتصادی

است نرخ تورم مصرف کننده اعلام شده از سوی بانک مرکزی برای سال ۱۳۹۸، حدود ۴۱,۲ درصد بوده که تقریباً این رقم مشابه نرخ تورم تولیدکننده اعلام شده از سوی مرکز آمار ایران برای همین سال است.

جدول ۲- تغییرات شاخص بهای تولیدکننده رشته فعالیت های صنعت ساخت در سال های ۹۸-۱۳۹۷

سطرهای آبی رشد پایین تر و سطرهای زرد رشد بالاتر از شاخص کل بهای تولیدکننده صنعت ساخت در سال ۱۳۹۸ دارند

۱۳۹۸	۱۳۹۷	فعالیت
۴۱.۸	۶۴.۶	کل صنعت ساخت
۴۰.۵	۳۷.۱	صنایع مواد غذایی و آشامیدنی
۲۸.۶	۱۴۹	تولید محصولات از توتون و تنباکو سیگار
۴۸.۲	۵۹.۱	تولید منسوجات
۳۱.۳	۳۳	تولید پوشاک عمل آوردن و رنگ کردن پوست خردار
۵۸.۱	۴۵.۳	دباغی و عمل آوردن چرم و ساخت کیف و چمدان
۳۹.۳	۶۴.۶	تولید چوب و محصولات چوبی و چوب پنبه
۴۳.۱	۱۰۹.۸	تولید کاغذ و محصولات کاغذی
۹۴.۱	۶۵.۶	انتشار و چاپ و تکثیر رسانه های ضبط شده
۳۰.۷	۸۶.۲	صنایع تولید زغال سنگ- پالایشگاه های نفت
۴۶.۳	۶۴.۲	صنایع محصولات شیمیایی
۳۷.۳	۷۵.۴	تولید محصولات لاستیکی و پلاستیکی
۴۲	۳۳.۶	تولید سایر محصولات کانی غیر فلزی
۳۸	۶۴.۶	تولید فلزات اساسی
۷۰.۷	۷۶.۸	تولید محصولات فلزی فابریکی بجز ماشین آلات
۶۸.۵	۶۳.۳	تولید ماشین آلات و تجهیزات طبقه بندی نشده در جای دیگر
۱۳۱	۳۸.۴	تولید ماشین آلات اداری و محاسباتی
۴۵.۹	۹۱.۳	ماشین آلات و دستگاه های مولد و انتقال برق
۴۱.۲	۵۶.۹	تولید رادیو و تلویزیون و دستگاه ها و وسایل ارتباطی
۴۹.۳	۷۸.۹	تولید ابزار پزشکی، اپتیکی، ابزار دقیق و انواع ساعت
۷۶.۳	۳۲.۵	تولید وسایل نقلیه موتوری و تریلر و نیم تریلر
۵۷	۶۷.۹	تولید سایر وسایل حمل و نقل
۴۰.۸	۵۸.۸	تولید مبلمان و مصنوعات

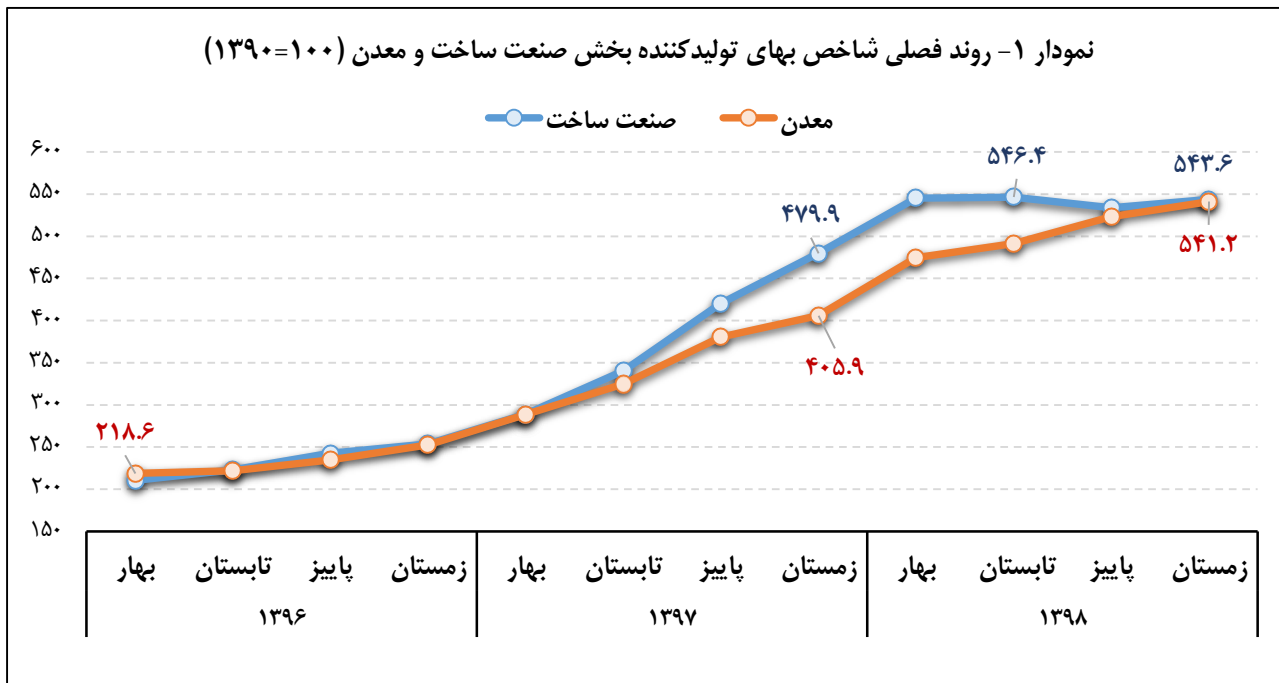
منبع داده ها: مرکز آمار ایران

معاونت بررسی های اقتصادی

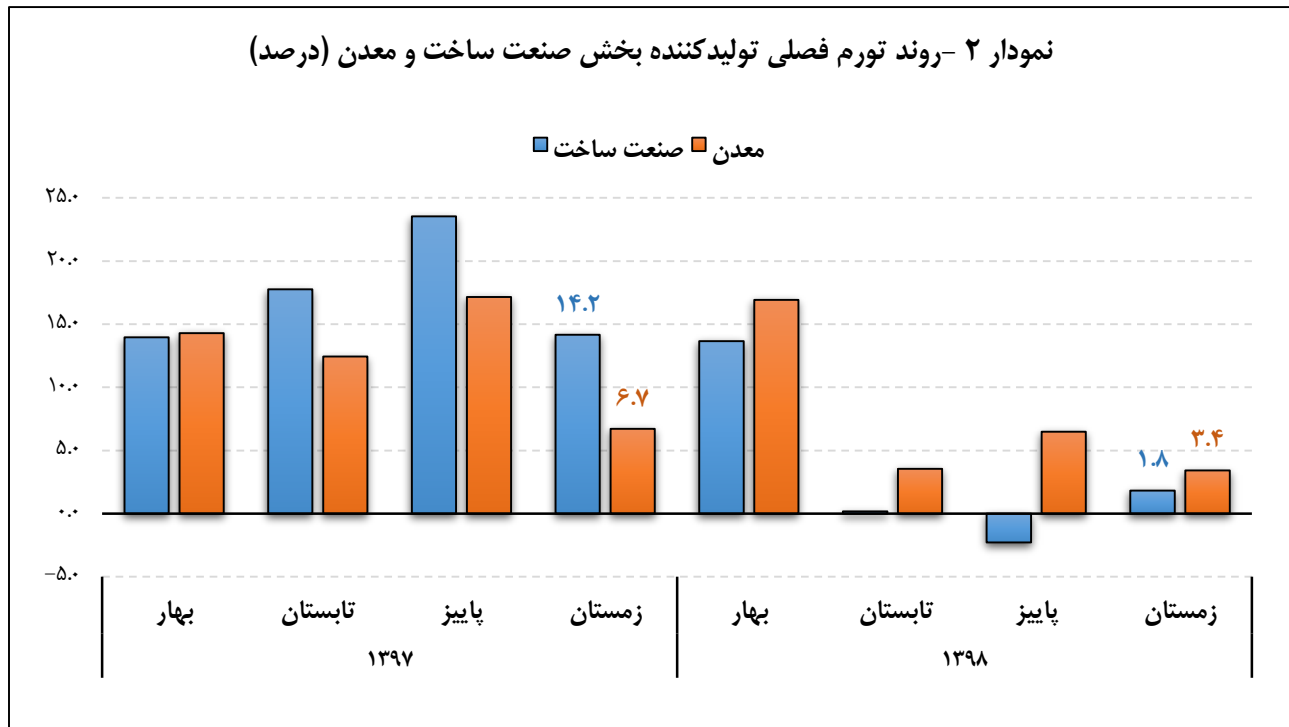
در خلال سال ۱۳۹۸، بیشترین شاخص بهای تولیدکننده بخش صنعت ساخت، مربوط به فصل تابستان (۵۴۶,۴) بوده و کمترین آن هم به فصل پاییز (۵۳۳,۹) اختصاص داشته است (نمودار ۱). در زمستان ۱۳۹۸، شاخص بهای تولیدکننده بخش صنعت ساخت معادل ۵۴۴ رقم خورده که نسبت به فصل پاییز با تورم ۱,۸ درصدی همراه بوده و نسبت به زمستان ۱۳۹۷، تورم نقطه به نقطه ۱۳,۳ درصدی را تجربه کرده است. شایان ذکر است تورم فصلی بخش صنعت ساخت در زمستان سال ۱۳۹۷ معادل ۱۴,۲ درصد بوده و تورم نقطه به نقطه آن نیز در این زمان بیش از ۸۹ درصد ثبت شده است (نمودارهای ۳ و ۲).

شاخص بهای تولید کننده بخش معدن از بهار ۱۳۹۶ تا زمستان ۱۳۹۸ روند صعودی را طی کرده است. در بهار سال ۱۳۹۶، این شاخص حدود ۲۱۹ ثبت شده و در زمستان ۱۳۹۸ با رشد ۲,۵ برابری به ۵۴۱ رسیده است (نمودار ۱). این شاخص در زمستان ۱۳۹۸ نسبت به فصل قبل (پاییز ۱۳۹۸) رشد ۳,۴ درصدی را ثبت کرده و نسبت به زمستان ۱۳۹۷ رشد ۳۳,۳ درصدی را تجربه کرده است. در زمستان سال ۱۳۹۷، تورم فصلی تولیدکننده بخش معدن، معادل ۶,۷ درصد و رشد سالانه شاخص بهای تولیدکننده آن حدود ۶۱ درصد بوده است (نمودارهای ۲ و ۳).

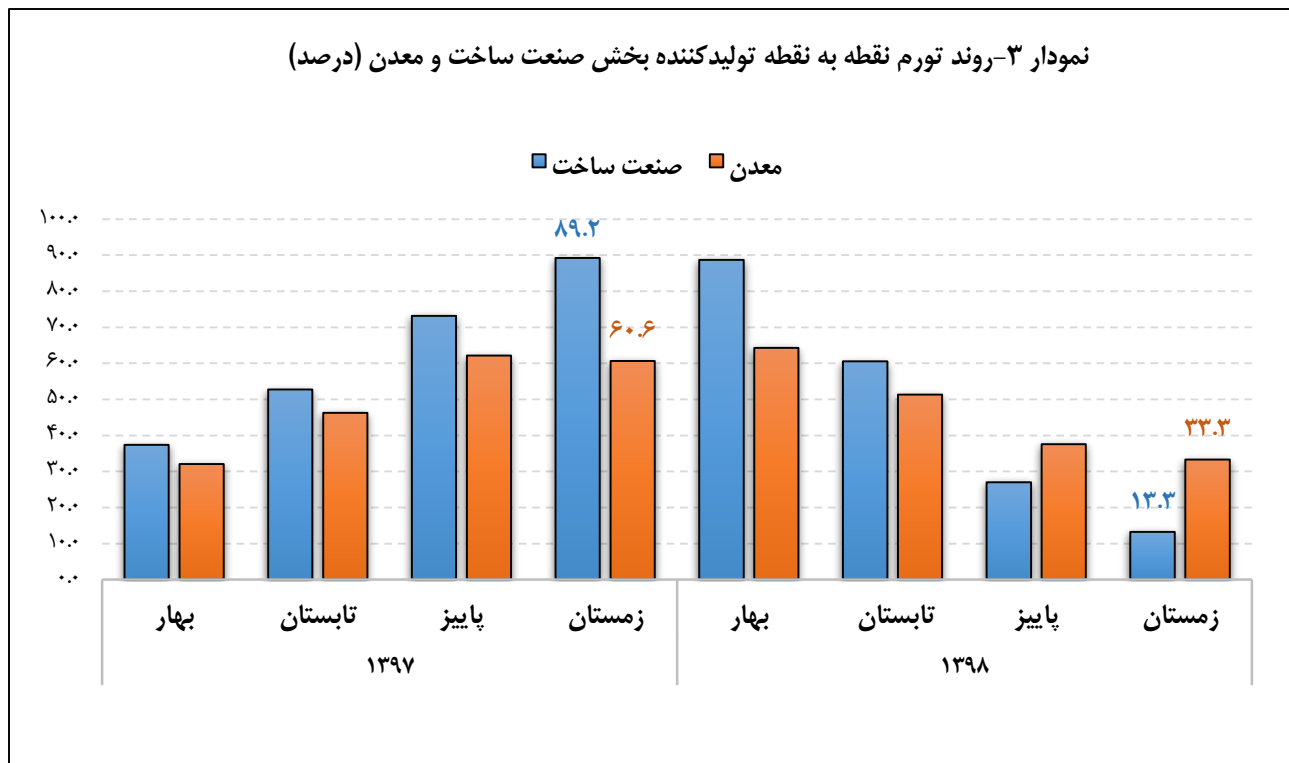
مطابق نمودار ۱، در سال ۱۳۹۶ و اوایل سال ۱۳۹۷، تفاوت چندانی میان شاخص بهای تولیدکننده بخش های صنعت و معدن و سرعت رشد آنها مشاهده نمی شود، اما در اواخر سال ۱۳۹۷ و دو فصل ابتدایی سال ۱۳۹۸، شاخص بهای تولیدکننده بخش صنعت از شاخص بهای تولیدکننده بخش معدن پیشی می گیرد؛ هر چند به نظر می رسد در دو فصل پایانی سال ۱۳۹۸، مجدداً رقم این دو شاخص به یکدیگر نزدیک شده و روند آنها با تفاوت جزئی بر هم منطبق شده است.

منبع داده ها: آمار مرکز ایران

منبع داده‌ها: آمار مرکز ایران

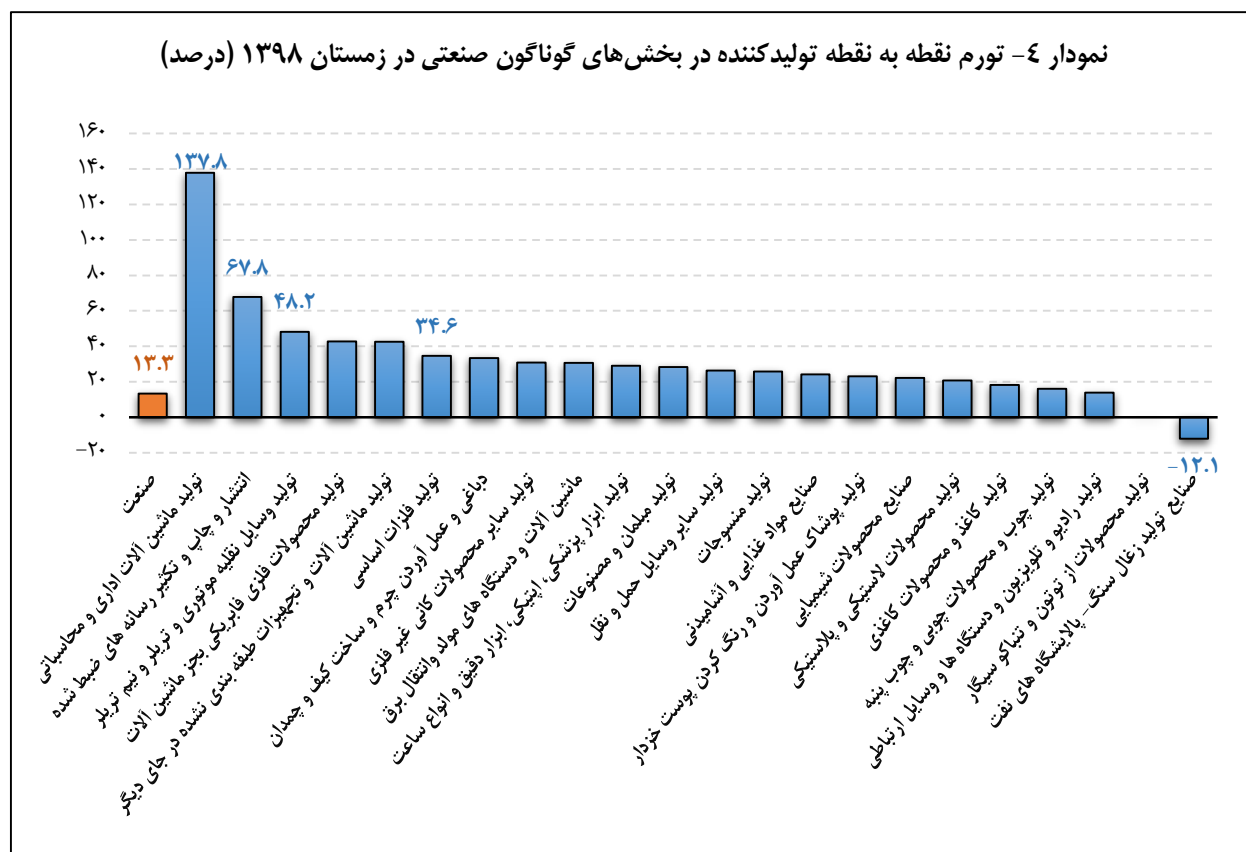

منبع داده‌ها: آمار مرکز ایران

صنعت ساخت

در زمستان ۱۳۹۸، در بین زیربخش‌های صنعت ساخت، بیشترین تورم نقطه به نقطه (نسبت به فصل مشابه سال ۱۳۹۷) مربوط به فعالیت «تولید ماشین آلات اداری و محاسباتی» و حدود ۱۳۸ درصد بوده است. پس از آن زیربخش «انتشار و چاپ و تکثیر رسانه‌های ضبط شده» و تکثیر رسانه‌های ضبط شده» با تورم نقطه به نقطه ۶۸ درصدی و «تولید وسایل نقلیه موتوری و تریلر و نیم تریلر» با تورم نقطه به نقطه ۴۸ درصدی قرار دارند.

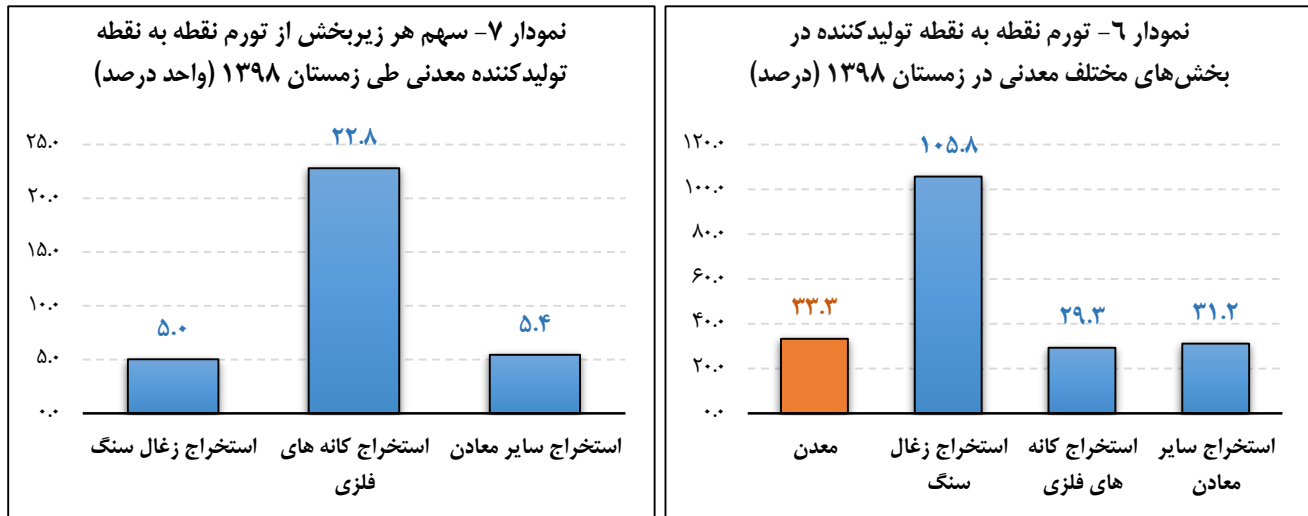
فعالیت «تولید محصولات از توتون و تنباکو سیگار» نیز طی این مدت تورم نقطه به نقطه صفر را ثبت کرده است. همچنین، فعالیت «صنایع تولید زغال سنگ- پالایشگاه‌های نفت» تنها فعالیتی است که تورم نقطه به نقطه منفی را در زمستان ۱۳۹۸ تجربه کرده است.

با اینکه فعالیت «تولید ماشین آلات اداری و محاسباتی» بیشترین تورم نقطه به نقطه را در زمستان ۱۳۹۸ در میان سایر فعالیت‌های صنعتی تجربه کرده، اما بیشترین تاثیر را بر تورم ۱۳۸ درصدی تولیدکننده کل بخش صنعت ساخت نداشته است. بیشترین سهم مشارکت در افزایش شاخص تولیدکننده در زمستان ۱۳۹۸ متعلق به فعالیت «تولید وسایل نقلیه موتوری و تریلر و نیم تریلر» بوده که معادل ۵,۷ واحد درصد بوده است. علاوه بر این، فعالیت «تولید فلزات اساسی» که تورم نقطه به نقطه

معاونت بررسی های اقتصادی

منبع داده ها: آمار مرکز ایران

